

VÝZVA NA VYJADRENIE ZÁUJMU O ZAVEDENIE EURÓPSKEHO PROFESIJNÉHO PREUKAZU

Súvislosti

Európsky parlament 9. októbra 2013 schválil znenie legislatívneho návrhu, ktorým sa mení smernica 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií. Očakáva sa, že na jednom zo svojich novembrových zasadnutí schváli ten istý text aj Rada. Zmenená smernica sa teda prijme v prvom čítaní tento rok a nadobudne účinnosť do konca roka alebo úplne začiatkom roka 2014.

Európsky profesijný preukaz predstavuje jeden z najdôležitejších prvkov revidovanej smernice. Koncept európskeho profesijného preukazu bol vyvinutý so zainteresovanými profesijnými organizáciami v roku 2011 v rámci [riadiacej skupiny pre profesijný preukaz](#) a dostal podporu v [krakovskom vyhlásení](#) prijatom v súvislosti s prvým Fórom jednotného trhu, ktoré sa uskutočnilo 3. a 4. októbra 2011.

Účelom európskeho profesijného preukazu je zjednodušiť uznávanie odborných kvalifikácií a zvýšiť efektívnosť procedúr pre kvalifikovaných pracovníkov, ktorí majú v úmysle vykonávať regulovanú profesiu v iných členských štátoch, v ktorých je daná profesia regulovaná. Tieto ciele sa dosiahnu vďaka väčšiemu zapojeniu príslušných orgánov členských štátov a využívaniu elektronických postupov.

Európsky profesijný preukaz je dobrovoľný nástroj dostupný pre tie profesie, ktoré vyjadria záujem o využívanie výhod, ktoré karta prináša. Zavedenie karty však podlieha týmto prísny podmienkam (článok 4a ods. 7):

- „a) existuje značná mobilita alebo potenciál značnej mobility v príslušnom povolani;
- b) existuje dostatočný záujem, ktorý vyjadrili príslušné zainteresované subjekty;
- c) povolanie alebo vzdelanie a odborná príprava, ktoré sú zamerané na výkon povolania, sú regulované v mnohých členských štátoch.“

Tieto podmienky sa musia vykladať so zreteľom na odôvodnenie 4 smernice, v ktorom sa uvádza, že pri zavedení európskeho profesijného preukazu „by sa mali zohľadniť stanoviská príslušného povolania a malo by mu predchádzať hodnotenie jeho vhodnosti pre príslušné povolanie a vplyvu na členské štáty.“ Štyri profesie (lekári, zdravotné sestry, inžinieri a horskí vodcovia) zo siedmich, ktoré sa zapojili do riadiacej skupiny pre profesijný preukaz, už vyjadrili záujem pracovať s Komisiou na zavedení európskeho profesijného preukazu pre ich profesie. Tieto profesie nemusia na túto výzvu na vyjadrenie záujmu odpovedať. Komisia by sa rada dozvedela, či sa do ďalšej spoločnej práce na vývoji európskeho profesijného preukazu pre svoje odbory chcú zapojiť aj iné profesie.

Na zavedenie európskeho profesijného preukazu je potrebné, aby Komisia prijala vykonávací akt. Komisia vyhodnotí vyššie uvedené kritériá a navrhne, aby sa európsky profesijný preukaz zaviedol v prípadoch, keď daná profesia spĺňa všetky tieto kritériá.

Európsky profesijný preukaz bude mať podobu elektronického certifikátu, ktorý si príslušné orgány domovských a hostiteľských členských štátov môžu navzájom vymieňať prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu (IMI). Európsky profesijný preukaz bude slúžiť pri dočasnom aj trvalom poskytovaní služieb, ako aj v prípade usadenia sa.

V prípade profesií súvisiacich so zdravím a bezpečnosťou konečné rozhodnutie o vydaní európskeho profesijného preukazu na účely usadenia sa v inom členskom štáte alebo dočasného poskytovania služieb prijíma hostiteľský členský štát. Ak tak hostiteľský členský štát neurobí v lehotách stanovených v smernici, európsky profesijný preukaz by sa vydal automaticky a odborná kvalifikácia by sa implicitne uznala. Týmto implicitným uznaním by sa nahradilo rozhodnutie o uznaní odborných kvalifikácií, ale neumožnil by sa ním okamžitý prístup na pracovný trh v hostiteľskom členskom štáte. Od kvalifikovaného pracovníka sa ešte stále môže požadovať, aby splnil ďalšie platné povinnosti týkajúce sa registrácie, a v niektorých prípadoch môžu byť overené jeho jazykové znalosti.

V prípadoch dočasného a príležitostného poskytovania služieb pri profesiách, ktoré nesúvisia so zdravím a bezpečnosťou, by európsky profesijný preukaz vydával domovský členský štát, pričom by tento preukaz nahradil vyhlásenie, ktoré by hostiteľský členský štát mohol vyžadovať. V takom prípade sa preukaz bude vzťahovať na poskytovanie služieb počas 18 mesiacov a bude platiť na celom území tých členských štátov, ktorých sa týkala žiadosť. Kvalifikovaný pracovník by mohol požiadať o európsky profesijný preukaz pre jeden alebo viacero členských štátov.

Postup

Európsky profesijný preukaz by mal byť pre zainteresované profesie k dispozícii hneď po uplynutí lehoty na transpozíciu smernice, pravdepodobne začiatkom roku 2016. Vykonávací akt, ktorým sa zavádza európsky profesijný preukaz, by preto mal byť vypracovaný do konca roka 2014, aby sa technický vývoj, testovanie a odborná príprava mohli uskutočniť ešte pred uplynutím lehoty na transpozíciu. Preukaz by sa teda mohol zaviesť pre prvú sériu profesií, pričom nie je vylúčené, že by neskôr nemohol byť k dispozícii aj pre iné profesie.

V tejto súvislosti Komisia uverejňuje túto výzvu na vyjadrenie záujmu a vyzýva reprezentatívne profesijné organizácie a združenia na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ, aby dali najavo svoj záujem o zavedenie európskeho profesijného preukazu. Keď budú známe zainteresované profesie, Komisia zamýšľa zriadiť ťažiskovú skupinu, ktorá bude zohrávať aktívnu úlohu na nadchádzajúcich diskusiách týkajúcich sa fungovania európskeho profesijného preukazu. Skupina by pozostávala približne z 30 účastníkov (v závislosti od počtu zainteresovaných profesií v prvom kole) vrátane

zástupcov profesijných organizácií na úrovni EÚ, ako aj príslušných orgánov členských štátov.

Podľa počtu zainteresovaných profesií by sa európsky profesijný preukaz mohol zaviesť v niekoľkých etapách. V každom prípade počítame s tým, že pôjde o postupný proces a že profesie budú môcť oznámiť svoj záujem v budúcnosti s tým, že by sa preukaz prípadne zaviedol aj pre nové profesie.

Informácie o spôsobe predkladania žiadostí

Profesijné organizácie a združenia na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ, ktoré chcú predložiť žiadosť, musia poslať svoje vyjadrenie záujmu spolu s vysvetlením toho, ako ich profesia spĺňa kritériá stanovené v smernici, na adresu MARKT-E4-EPC@ec.europa.eu najneskôr do 22. novembra 2013. Profesijné organizácie a združenia žiadajúce o európsky profesijný preukaz by takisto mali stručne predstaviť svoju štruktúru, aby Komisia mohla posúdiť ich reprezentatívnosť.